

OCHRANA PRIMÁTŮ, TURISMUS

Barbora Pafčo
269851@muni.cz

https://www.youtube.com/watch?v=jzjq79_q6ms

NEJVĚTŠÍ NEPŘÍTEL PRIMÁTŮ?

ODLESŇOVÁNÍ - DEFORESTACE

ODLESŇOVÁNÍ - DEFORESTACE

- Těžba dřeva
  - stavební dříví
  - palivo (dřevěné uhlí nebo dřevo)
  - vzácné dřevo

ODLESŇOVÁNÍ - DEFORESTACE

- Pastva pro dobytek - Amazonie

ODLESŇOVÁNÍ - DEFORESTACE

- Plantáže

https://www.youtube.com/watch?v=aXqfeln_Qao

ODLESŇOVÁNÍ - DEFORESTACE

- Těžba nerostných surovin

ZVÝŠENÍ KONTAKTU

- příklad – Bulindi, Uganda
- <https://www.nationalgeographic.co.uk/animals/2019/11/i-am-scared-all-time-chimps-and-people-are-clashing-rural-uganda>

ZMÍRNĚNÍ DEFORESTACE

- každý nese odpovědnost
- projekty na obnovu lesa
- monitoring
- vzdělání/alternativní zdroje

VÁLKY, POVSTÁNÍ, NEPOKOJE, NESTABILITA

BBC Sign in Home News Sport Reel Worklife Travel

NEWS

Home | Coronavirus | Video | World | UK | Business | Tech | Science | Stories | Entertainment & Arts | Health

World | Africa | Asia | Australia | Europe | Latin America | Middle East | US & Canada

DR Congo's Virunga National Park: The deadly job of protecting gorillas

By Vivienne Nunis and Sarah Treanor
Business reporters, BBC News

3 March

Support the Guardian

Available for everyone, funded by readers

Contribute → Subscribe →

News Opinion Sport Culture Lifestyle More

World ▶ Europe US Americas Asia Australia Middle East Africa Inequality Global development

Democratic Republic of the Congo

This article is more than 2 months old

Six gorilla rangers killed in ambush at DR Congo's Virunga national park

Previous attacks against rangers blamed on militias fighting to control land and natural resources

Reuters

Mon 11 Jan 2021 00.35 GMT

1,225

Advertisement

Ads by Google

Send feedback

Why this ad? ▷

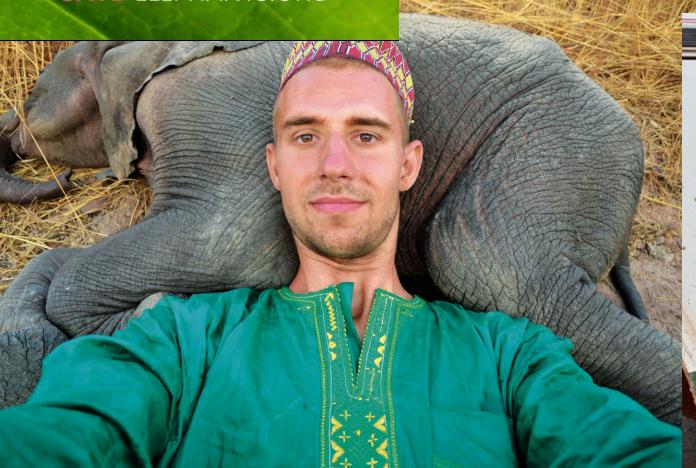
BUSHMEAT

- obživa – zdroj potravy
- trofeje
- medicína

BUSHMEAT

- identifikace druhů na tržích
- hledání bushmeatu/pytláků

OBCHOD S DOMÁCÍMI MAZLÍČKY

ZMĚNY KLIMATU

- zvyšování vody v oceánech – ztráta pobřežních ekosystémů
- narušení fungování ekosystémů – zánik
- ochrana primátů – ochrana prostředí
- ničení pralesů – zvyšování uhlíku v prostředí

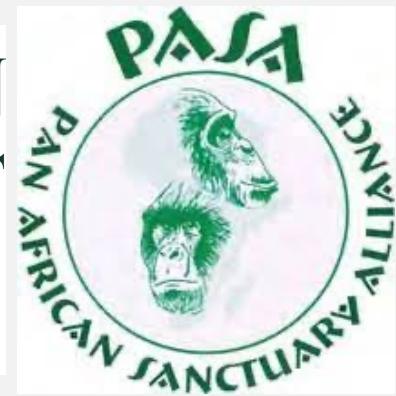
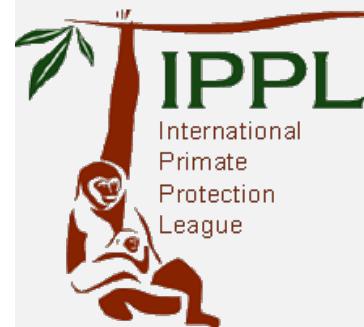
OCHRANA PŘÍRODY

- velké organizace – World Wildlife Found (WWF), Global Wildlife Conservation (GWC), Fauna and Flora International (FFI), International Union for Conservation of Nature (IUCN), the Primate Specialist Group (PSG)....
- malé organizace – Projet Grands Singes, Zátoka nosatých opic....
- aktivisti

THE DIAN FOSSEY GORILLA FUND INTERNATIONAL

THE DIAN FOSSEY
GORILLA FUND
INTERNATIONAL

TURISMUS – DVOUSEČNÝ MEČ OCHRANY PŘÍRODY

- vznik pracovních míst
- přínos udržitelných financí
- ochrana
- vzdělání
- šíření zpráv o ochraně

- odcizení místních lidí
- změna kultury
- přenos infekčních onemocnění
- změna původního ekosystému

SÍLA MÉDIÍ

- David Attenborough – 1978
  - BBC Life on Earth
- Turismus ve Rwandě – 1980

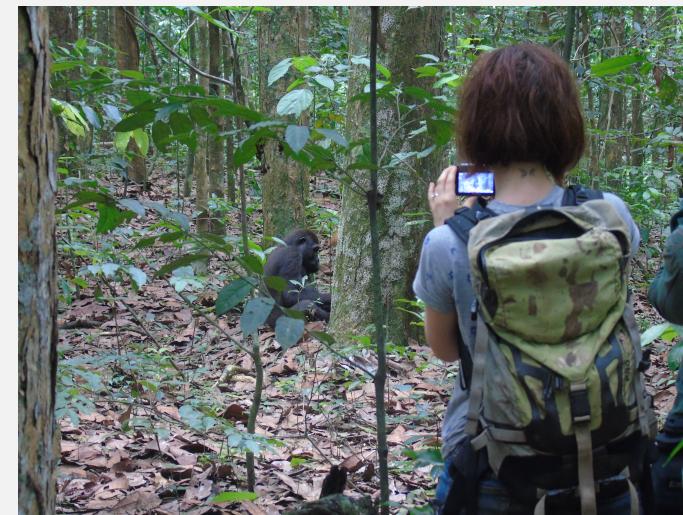

POZOROVÁNÍ PRIMÁTŮ

HABITUACE

- učení, které je nutné k tomu, abychom ignorovali podnět, který se nám stal známým a který nemá vážné následky - naučíme se např. ignorovat tikot svých hodinek
- proces při kterém živočichové přivykají na přítomnost člověka a v konečné fázi ho ignorují

HABITUACE

HABITUACE PRIMÁTŮ

- vědecký přínos
- ochrana
- ekonomika
- vzdělání

HABITUACE PRIMÁTŮ - KOŘENY

IUCN - BEST PRACTICE GUIDELINES

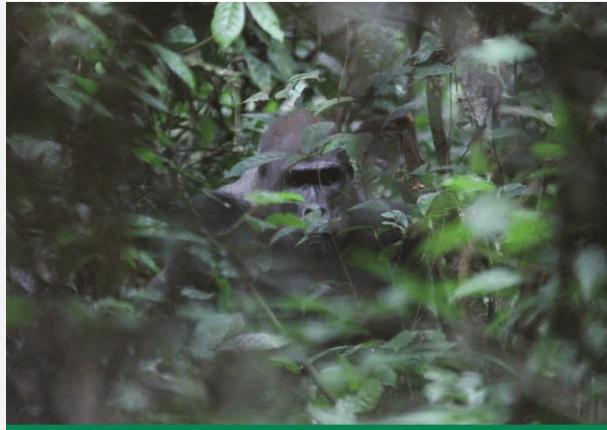

Best Practice Guidelines for Great Ape Tourism

Elizabeth J. Macfie and Elizabeth A. Williamson

with contributions from Marc Ancrenaz, Chloe Cipolletta, Debby Cox, Christina Ellis, David Greer, Chloe Hodgkinson, Anne Russon and Ian Singleton

Series Editor: E.A. Williamson

Occasional Paper of the IUCN Species Survival Commission No. 38

Best Practice Guidelines for Health Monitoring and Disease Control in Great Ape Populations

Series Editors: Marc Ancrenaz, Chloe Cipolletta, Debby Cox, Christina Ellis, David Greer, Chloe Hodgkinson, Anne Russon and Ian Singleton

Occasional Paper of the IUCN Species Survival Commission No. 39

Best Practice Guidelines for the Prevention and Mitigation of Conflict Between Humans and Great Apes

Kimberley Hockings and Tatyana Humle

Series Editor: E.A. Williamson

Occasional Paper of the IUCN Species Survival Commission No. 37

OVERHABITUATION

GORILÍ BYZNYS

HABITUACE PRIMÁTŮ

- chrámoví primáti

HABITUACE – RISK/PROBLÉM

- přenos nemocí
- změna etologie/ekologie
- zdraví primátů

PŘENOS NEMOCÍ - TURIZMUS

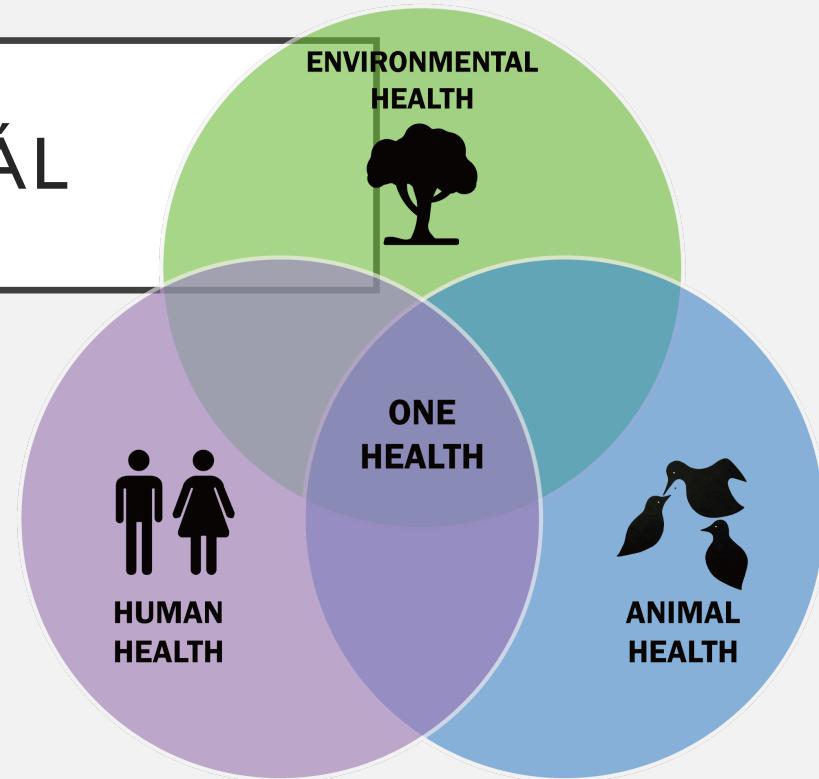

UKÁZNĚNÍ TURISTI

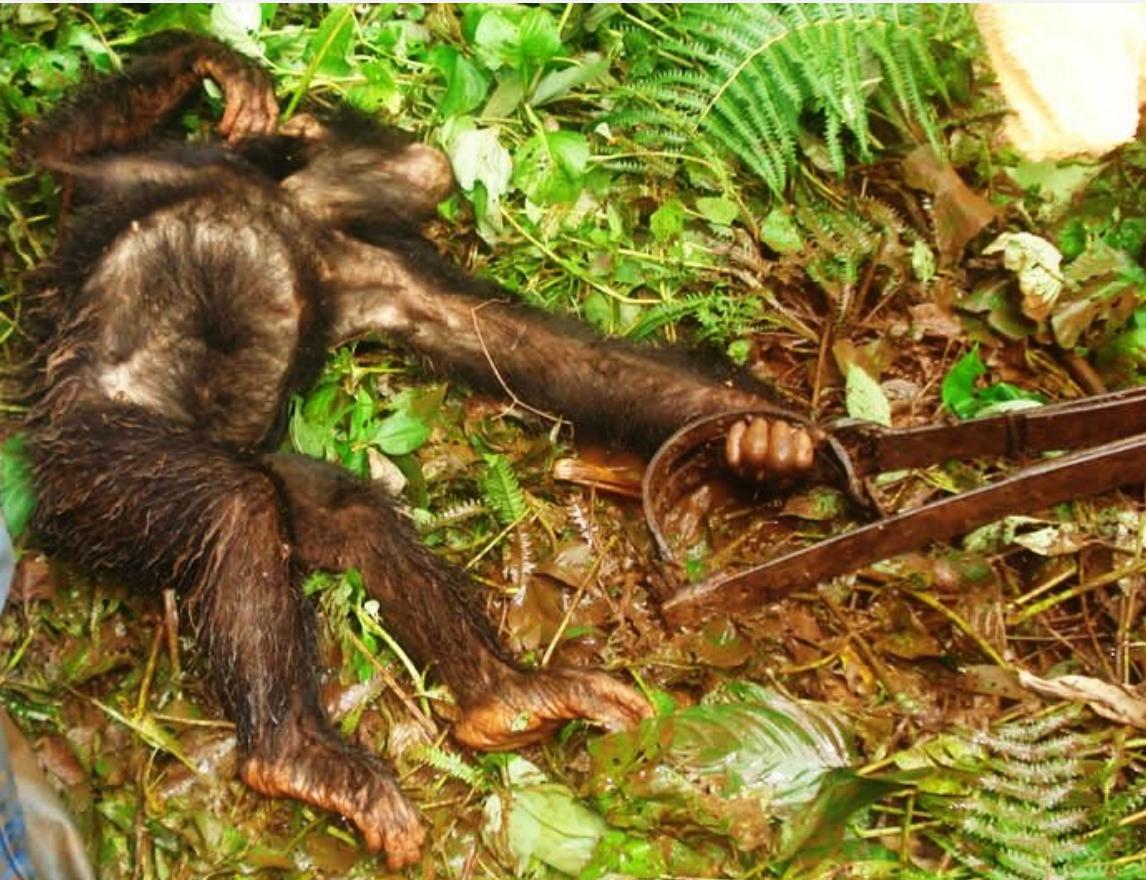

ZOONOTICKÝ POTENCIÁL

- Zoonóza - infekce přirozeně přenosné mezi zvířaty (zejména obratlovci) a lidmi
  - staré zoonózy – dlouho s člověkem, delší dobu chybí zvířecí zdroj nákazy (spalničky)
  - nedávné zoonózy – ještě nedávno měla zvířecí zdroj (HIV)
  - nové a vznikající zoonózy – zvířecí hostitel, teprve nedávno u lidí (Ebola)
- Ohnisko výskytu – výskyt původců, přenašečů a hostitelů v přírodních podmínkách
  - nákaza při pobytu v ohnisku
- Rezervoár – prostředí (živé i neživé), ve kterém původce dané nemoci přežívá, případně se množí
  - při přenosu původce nemoci z rezervoáru na člověka může figurovat i přenašeč (vektor)
př. žlutá zimnice - rezervoárem tohoto viru jsou opice, v nich virus přežívá a množí se, ale samotné onemocnění u nich nepropukne. Na opicích sají komáři rodu Aedes, kteří následně mohou infikovat člověka, u kterého již onemocnění (žlutá zimnice) propukne.
- One Health – interdisciplinární spolupráce ve všech aspektech zdravotní péče pro lidi, zvířata a životní prostředí
  - zdraví lidské populace je přímo úměrné zdraví zvířat a prostředí, ve kterém lidé žijí

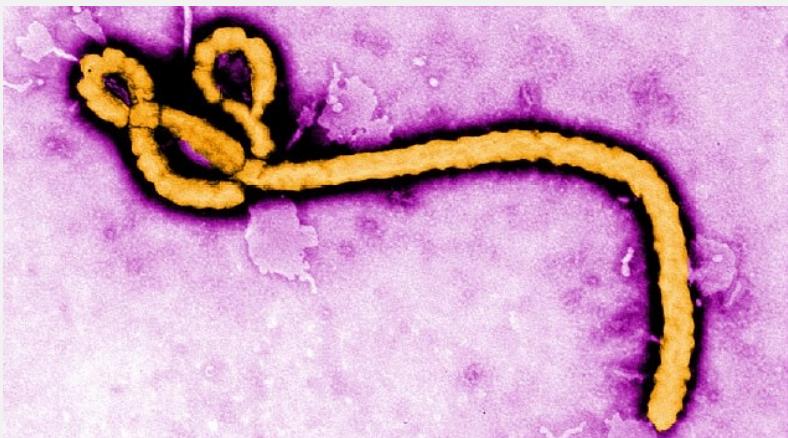
PŘENOS INFEKČNÍCH NEMOCÍ NA ČLOVĚKA - HIV

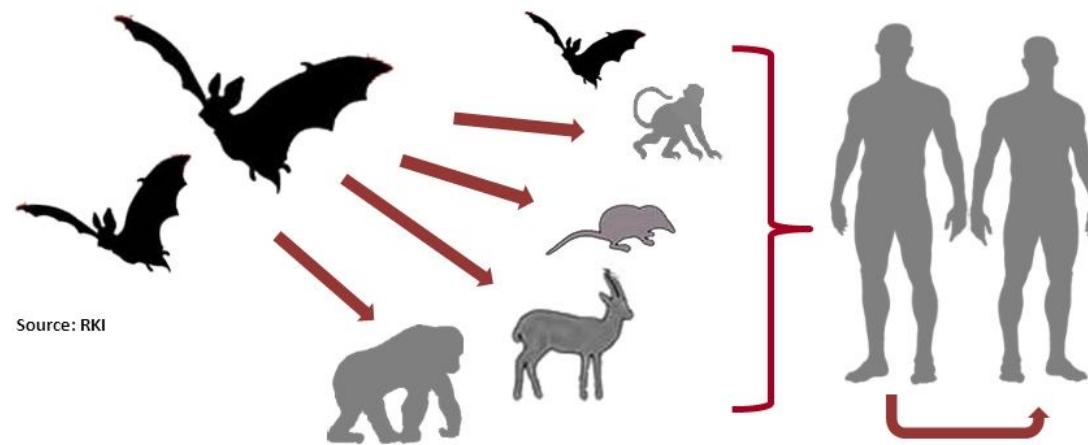
PŘENOS INFEKČNÍCH NEMOCÍ NA ČLOVĚKA - HIV

- Human Immunodeficiency Virus, virus lidské imunitní nedostatečnosti
- HIV-1 a HIV-2 – vývin z lentivirů napadajících různé primáty v Africe
- HIV-1 – z opicí imunitní nedostatečnosti – Simian Immunodeficiency Virus, SIV (cpz) napadajícího šimpanze
  - poprvé jižní Kamerun
  - přeskočil druhovou bariéru z šimpanze na člověka asi (minimálně) třikrát
  - vznik tří virových skupin HIV-1: M, N a O
- HIV-2 – ze SIV (smm) napadajícího mangabeje kouřového (*Cercopithecus atys atys*)
- ploskonosé opice zřejmě imunní vůči SIV
- opicí SIV v lidském těle slabý a imunitní systém ho během několika týdnů zcela potlačí
- vývin do HIV - několik přenosů mezi jedinci v rychlém sledu za sebou
- vysoko-rizikové cesty přenosu (vznik velkých měst, promiskuita, prostituce a s tím související vředovitá onemocnění, jako je syfilis, očkovací kampaně)

PŘENOS INFEKČNÍCH NEMOCÍ NA ČLOVĚKA - EBOLA

The Ebola virus in humans and animals

1. Reservoir of the virus: likely fruit bats

2. Epizootic in primates and other mammals

3. Human primary infection

4. Secondary transmission by direct contact

NEMOCI DÝCHACÍCH CEST

VETERINÁRNÍ PÉČE

PRÁCE S MÍSTNÍMI KOMUNITAMI

www.zooliberec.cz

www.dzanga-sangha.org

kamba ti BaAka

Přednáška Kláry Petrželkové a Davida Modrého na téma Středoafričká republika, gorily a jejich stopaři v oblasti Dzanga Sangha a projekt KambaTiBaAka, ve kterém můžete pomoci i vy!

**sobota 17. 12. 2011
od 19.30 hodin
Experimentální studio
Lidové sady Liberec**

